

SK

SK

SK

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 1.4.2009
KOM(2009) 146 v konečnom znení

SPRÁVA KOMISIE RADE A EURÓPSKEMU PARLAMENTU

**Druhá monitorovacia správa o reštrukturalizácii oceliarskeho priemyslu v Bulharsku
a Rumunsku**

1. ÚVOD

V tejto správe sa opisuje pokrok v oblasti reštrukturalizácie dosiahnutý v roku 2007 bulharskými a rumunskými oceľiarskymi spoločnosťami, na ktoré sa vzťahujú požiadavky stanovené v osobitných kapitolách európskej dohody v prípade Bulharska a zmluvy o pristúpení v prípade Rumunska:

- v protokole č. 2 k európskej dohode¹, ktorý sa týka reštrukturalizácie bulharského oceľiarskeho priemyslu, a v rozhodnutí Asociačnej rady EÚ – Bulharsko č. 3/2006 z 29. decembra 2006², ktorým sa mení a dopĺňa protokol č. 2 k európskej dohode (ktorým sa obdobie reštrukturalizácie predlžuje do konca roka 2008), a
- v prílohe VII k zmluve o pristúpení³, ktorá sa týka reštrukturalizácie rumunského oceľiarskeho priemyslu.

Aj keď podľa práva EÚ je štátna pomoc na reštrukturalizáciu oceľiarskeho priemyslu výslovne zakázaná, Európska únia súhlasila s prechodnými opatreniami týkajúcimi sa poskytnutia určitej pomoci, ktoré týmto novým členským štátom umožnia dokončiť túto úlohu s čo najmenším vplyvom na sociálnu oblasť a trh.

V uvedenom protokole a prílohe sa stanovujú podmienky prechodného režimu (do konca roka 2008) štátnej pomoci poskytnutej na reštrukturalizáciu oceľiarskeho priemyslu. V týchto predpisoch sa tiež podrobne stanovujú povinnosti Komisie v súvislosti s monitorovaním a podávaním správ.

Komisia prijala 12. augusta 2008 svoju prvú monitorovaciu správu, ktorá sa týkala roku 2006⁴. Táto nová správa sa týka výsledkov dosiahnutých v roku 2007 a prípadne aj významných pokrokov dosiahnutých v roku 2008. Súčasná správa vychádza z údajov poskytnutých príslušnými orgánmi, ako aj z hodnotenia uskutočneného nezávislým konzultantom. V roku 2009 bude nasledovať posledná správa o pokroku v roku 2008.

2. VÝSLEDKY MONITOROVACÍCH PROGRAMOV V BULHARSKU A RUMUNSKU

2.1. Bulharsko

Jedinou spoločnosťou, na ktorú sa vzťahuje národný reštrukturalizačný program (ďalej len „NRP“) a program monitorovania, je spoločnosť Kremikovtzi.

a) Situácia v roku 2007

2.1.1. Monitorovanie kľúčových reštrukturalizačných kritérií

Štátna pomoc

---

¹ Ú. v. ES L 358, 31.12.1994, s. 3 – 222.

² UE-BG 1909/06 – Prijatie rozhodnutia č. 3/2006.

³ Ú. v. EÚ L 157, 21.6.2005, s. 3 – 393.

⁴ KOM(2008) 511.

Väčšina povolenej sumy sa vyplatila v roku 1999 a jej zvyšok sa spoločnosti poskytol v roku 2004 vo forme reštrukturalizovaných dlhov voči vnútroštátnym dodávateľom plynu a elektrickej energie. V roku 2007 splácala spoločnosť Kremikovtzi tieto záväzky pravidelne.

Podľa informácií poskytnutých Komisii nebola štátna pomoc poskytnutá žiadnej inej oceliarskej spoločnosti okrem spoločnosti Kremikovtzi.

Zníženie kapacity

Valcovňa blokov/ valcovňa brám mala byť podľa očakávaní uzavretá v júli 2007, no podľa informácií poskytnutých bulharskými orgánmi sa jej prevádzka ukončila vo februári 2008 a v súčasnosti sa valcovňa rozoberá. Valcovňa tyčí bola vyradená z prevádzky v roku 2007 a v súčasnosti sa tiež rozoberá. Očakáva sa, že obe valcovne budú natrvalo odstránené do konca reštrukturalizačného obdobia, v súlade s príslušnými právnymi predpismi EÚ⁵.

Životaschopnosť

Komisia sa pri získavaní primeraných a konzistentných finančných údajov o spoločnosti stretla s ťažkosťami. Napriek opakovaným žiadostiam spoločnosť neposkytla bulharským orgánom a Komisii kompletne konečné informácie týkajúce sa celého roka 2007 ani informácie o vývoji prevádzky v prvej polovici roka 2008. Z neúplnej finančnej závierky však vyplynulo, že spoločnosť dosiahla v roku 2007 záporné finančné výsledky, čo nie je v súlade so záväzkami týkajúcimi sa životaschopnosti⁶ prijatými v rámci individuálneho podnikateľského plánu tejto spoločnosti. Výsledky – EBITDA vo výške -11,1 % a EBIT vo výške -20,7 % – sú dokonca horšie ako v roku 2006.

Produktivita

Úroveň produktivity sa v porovnaní s rokom 2006 oveľa nezlepšila, pričom zodpovedala iba 30 % úrovne produktivity porovnateľných európskych oceliarskych závodov. Táto skutočnosť má negatívny vplyv na efektivitu a účinnosť podnikateľskej činnosti spoločnosti.

Znižovanie nákladov

Hoci skutočné nákupné ceny surovín v roku 2007 zodpovedali vývoju na trhu, negatívne na ne vplýval nedostatok finančných prostriedkov a s ním spojené prísnejšie podmienky, ktoré stanovili dodávatelia surovín. Skutočné ceny boli v priemere o 32 % vyššie ako odhady v rámci individuálneho podnikateľského plánu.

V dôsledku nízkeho využívania kapacity v roku 2007 (v priemere na 50 %) nedokázala spoločnosť Kremikovtzi znížiť spotrebu surovín na vyrobenú jednotku. V niektorých oblastiach, ako napríklad v oblasti spotreby energie a surovín, by sa potrebné zníženie nákladov dalo dosiahnuť iba v dlhodobejšom horizonte prostredníctvom investícií do modernizácie. V dôsledku nedostatku kapitálu boli investované sumy nižšie, ako sa

---

⁵ Rozhodnutie 3010/91/ESUO, Ú. v. ES L 286, 16.10.1991, s. 20.

⁶ Životaschopnosť znamená, že spoločnosti sa na konci reštrukturalizačného obdobia vrátia k trvalo udržateľnej ziskovosti. Na základe dlhoročnej praxe sa Komisia domnieva, že spoločnosti by mali dosiahnuť:

- hrubý prevádzkový výsledok: t. j. zisk pred úrokmi, zdanením, odpismi a amortizáciou (EBITDA) vo výške najmenej 10 % obratu v prípade neintegrovaných oceliarskych spoločností a 13,5 % obratu v prípade integrovaných závodov;

- minimálnu návratnosť: t. j. zisk pred úrokmi a zdanením (EBIT) vo výške najmenej 1,5 % obratu.

očakávalo. V roku 2007 predstavovali investície spoločnosti Kremikovtzi do technológií 38 % cieľovej hodnoty stanovenej v individuálnom podnikateľskom pláne na daný rok. Investície v oblasti ochrany životného prostredia pritom predstavovali iba 10 % cieľovej hodnoty stanovenej v individuálnom podnikateľskom pláne.

b) Vývoj situácie v roku 2008

V auguste 2008 bulharské orgány informovali Komisiu, že spoločnosť Kremikovtzi vyhlásila platobnú neschopnosť.

2.1.2. Ochrana životného prostredia

Bulharsko požiadalo o prechodné obdobie na uplatňovanie smernice o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia (ďalej len „smernica o IPPC“)⁷. Odchyľne od tejto smernice mala spoločnosť Kremikovtzi do 30. októbra 2007 získať plne koordinované povolenie obsahujúce záväzný harmonogram na dosiahnutie úplného súladu s predpismi do 31. decembra 2011. V apríli 2007 oznámil EMEPA svoje rozhodnutie nevydať spoločnosti Kremikovtzi integrované povolenie. Spoločnosť opätovne podala žiadosť v máji 2007. Oficiálny termín na vydanie rozhodnutia je najneskôr 21. 10. 2008.

2.2. Rumunsko

2.2.1. Monitorovanie kľúčových reštrukturalizačných kritérií

Štátna pomoc

Podľa informácií poskytnutých Komisii sa štátna pomoc poskytla len oceľiarskym spoločnostiam uvedeným v prílohe VII zmluvy o pristúpení⁸.

Zníženie kapacity

Podľa informácií, ktoré má Komisia k dispozícii, sa zdá, že uzatvorenie kapacít plánované na rok 2007 – valcovňa polotovarov v spoločnosti Arcelor Mittal Hunedoara – sa uskutočnilo podľa plánu. V dôsledku zmeny priemyselnej stratégie došlo v spoločnosti Hunedoara na začiatku roka 2008 k ukončeniu výroby vo valcovni jemných profilov a valcovni drôtu. Trvalým odstránením uvedených zariadení⁹ Rumunsko splní svoje povinnosti týkajúce sa uzatvorenia kapacít vyplývajúce zo zmluvy o pristúpení.

Okrem toho bola uzatvorená aj zastaraná kapacita v spoločnosti TMK Resita, ktorá nebola uvedená v zmluve o pristúpení. Konkrétne išlo o valcovňu blokov, ktorá sa uzatvorila na konci roka 2007.

Životaschopnosť

Hlavným cieľom reštrukturalizačného procesu a opatrení plánovaných v národnom reštrukturalizačnom programe je dosiahnuť životaschopnosť spoločností prijímajúcich pomoc, aby boli schopné fungovať za bežných trhových podmienok. Z doterajšieho monitorovania vyplýva, že sa začali niektoré z plánovaných opatrení na dosiahnutie životaschopnosti spoločností prijímajúcich pomoc, ako napríklad uzatvorenie neefektívnych kapacít, zmeny

⁷ Smernica Rady 96/61/ES z 24. septembra 1996, Ú. v. ES L 257, 10.10.1996, s. 26.

⁸ Ú. v. EÚ L 157, 21.6.2005, s. 3 – 393.

⁹ Rozhodnutie 3010/91/ESUO, Ú. v. ES L 286, 16.10.1991, s. 20.

stratégie zamestnanosti (odčlenenie pomocných činností, outsourcing činností, ktoré nie sú kľúčové) a modernizácia v oblasti organizácie a riadenia.

Dve spoločnosti, ArcelorMittal Hunedoara a Mechel Campia Turzii, zaznamenali v roku 2007 značné straty, ktoré boli horšie ako v roku 2006. Zvyšné štyri spoločnosti zvýšili svoje prevádzkové výnosy v porovnaní s rokom 2006. Všetkých šesť spoločností dosiahlo EBITDA v rozmedzí od -2,2 % do 12,8 % (cieľ bol 10,0 %) a EBIT v rozmedzí od -6,0 % do 7,3 % (cieľ bol 1,5 %). V prípade všetkých spoločností miera dodržiavania kritérií životaschopnosti naďalej nezodpovedala cieľom, ku ktorým sa spoločnosti zaviazali vo svojich príslušných individuálnych podnikateľských plánoch.

Produktivita

Skutočná a prognózovaná úroveň zamestnanosti v oceliarskom priemysle sa dosiahla podľa plánu. V roku 2007 predstavovala úroveň zamestnanosti v oceliarskom priemysle (38 186 osôb) 85 % výšky prognózovanej v rámci národného reštrukturalizačného programu, pričom sa zohľadnil priemerný ročný stav zamestnancov. Podľa informácií poskytnutých monitorovanými spoločnosťami zodpovedá počet pracovníkov v roku 2008 78 % cieľa na daný rok. Priemerná produktivita spoločností prijímajúcich pomoc však stále zodpovedá len 50 % medzinárodných štandardov¹⁰. Produktivita jednotlivých spoločností sa značne líši. Len spoločnosť Tenaris Donasid plní svoje záväzky a takmer dosahuje úroveň medzinárodných štandardov. Hlavným dôvodom, prečo sa produktivita nevyvíja v súlade s úrovňou zamestnanosti, je nižšia úroveň výroby v porovnaní s rokom 2006.

Ak sa má dosiahnuť potrebné zvýšenie produktivity požadované v protokole, je potrebné, aby všetky spoločnosti ešte zintenzívnili úsilie o zvýšenie produkcie. Zdá sa, že existuje priestor na ďalšie zlepšovanie úrovne zamestnanosti, čo však neplatí pre spoločnosti TMK Resita a Tenaris Donasid.

Znižovanie nákladov

V niektorých oblastiach, ako napríklad v oblasti spotreby energie a surovín, sa nevyhnutné zníženie nákladov môže dosiahnuť iba v dlhodobejšom horizonte prostredníctvom investícií do modernizácie. V roku 2007 predstavovali investície do technológií 110 % až 1 500 % (v prípade spoločnosti TMK Resita) cieľovej hodnoty na daný rok. Investície do ochrany životného prostredia pritom predstavovali 75 % až 2 500 % (v prípade spoločnosti Tenaris Donasid) cieľovej hodnoty. Hoci spoločnosť Mittal Steel Hunedoara takmer splnila svoj cieľ na rok 2007, v období rokov 2004 – 2007 predstavovali jej investície do ochrany životného prostredia len 54 % z hodnoty prognózovanej v rámci individuálneho podnikateľského plánu. Napriek tomu, že spoločnosti prijímajúce pomoc zaviedli a uskutočnili svoje investičné programy, väčšina z nich naďalej vykazovala výšku nákladov, z ktorej nie sú zrejme prevádzkové zlepšenia na základe investičných programov. Vo väčšine závodov výška spotreby surovín, podiel nákladov práce na celkových nákladoch a spotreba energie ďaleko presahujú medzinárodné štandardy. V prípade niektorých závodov bola prevádzková neefektívnosť vykompenzovaná predajnými cenami.

2.2.2. Ochrana životného prostredia

V zmluve o pristúpení sa stanovuje prechodný režim a zoznam zariadení, ktorým bola do decembra 2014 udelená výnimka z dodržiavania smernice o IPPC. Z oceliarskych

---

¹⁰ Viac ako 600 za tepla valcovaných Tm/človek/rok v integrovaných závodoch, viac ako 800 za tepla valcovaných Tm/človek/rok v neintegrovaných závodoch.

spoločností uvedených v zozname už dočasné integrované povolenie podľa smernice o IPPC získali spoločnosti Mittal Steel Galati, Mittal Steel Hunedoara, Mechel Targoviste a Mechel Campia Turzii, a to v roku 2007 alebo 2006 (Mittal Steel Hunedoara). Tieto dočasné povolenia platia do 31. decembra 2014 (pre spoločnosť Mechel Targoviste do roku 2012) a zahŕňajú program investícií do ochrany životného prostredia, ktorý sa musí uskutočniť počas lehoty platnosti povolenia.

Ostatné spoločnosti nezaraďené do zoznamu spoločností, na ktoré sa takéto prechodné obdobie vzťahuje, museli zabezpečiť súlad s touto smernicou do dňa prístúpenia.

3. Hlavné závery

3.1. Bulharsko

Situácia v spoločnosti Kremikovtzi, ktorá bola neuspokojivá už v roku 2006, sa v roku 2007 nezlepšila. Z výsledkov dosiahnutých v roku 2007 vyplynulo ďalšie neplnenie reštrukturalizačných cieľov uvedených v protokole, ktoré sa týkajú životaschopnosti, investícií do technológií a ochrany životného prostredia, predaja, znižovania nákladov a produktivity. Tento stav potvrdili bulharské orgány, ktoré informovali Komisiu, že uskutočňovanie individuálneho podnikateľského plánu spoločnosti Kremikovtzi bolo ukončené 6. augusta 2008 po oznámení platobnej neschopnosti a začatí konkurzného konania zo strany mestského súdu v Sofii.

V rozhodnutí Asociačnej rady EÚ – Bulharsko z 29. decembra 2006, ktorým sa mení a dopĺňa článok 3 doplnujúceho protokolu k európskej dohode, sa stanovuje, že *„Ak sa na základe monitorovania uskutočňovania reštrukturalizačného programu a plánov ukáže, že sa nespĺnili príslušné podmienky protokolu č. 2 k európskej dohode a nedokončili kľúčové reštrukturalizačné opatrenia, vrátane všetkých realizovaných investícií [...], bude Bulharsko od príjemcu pomoci požadovať vrátenie každej pomoci poskytnutej v rozpore s týmito podmienkami pred prístúpením krajiny k Európskej únii alebo po ňom.“*

Podľa uvedeného rozhodnutia Asociačnej rady EÚ – Bulharsko bude Bulharsko povinné požadovať vrátenie pomoci, pokiaľ nebudú splnené príslušné podmienky protokolu č. 2 k európskej dohode a dokončené kľúčové reštrukturalizačné opatrenia vrátane všetkých realizovaných investícií. Vyhlásenie platobnej neschopnosti je výrazným signálom toho, že spoločnosť neobnovila svoju životaschopnosť a pravdepodobne tak nespaví ani do konca roka 2008. Komisia by v tejto súvislosti mala byť naďalej informovaná o vývoji konania o platobnej neschopnosti, a najmä o vývoji požiadavky na vrátenie štátnej pomoci.

3.2. Rumunsko

Finančné výsledky dosiahnuté v roku 2007 ešte úplne nezodpovedajú cieľom stanoveným v individuálnych podnikateľských plánoch, keďže štyri zo šiestich spoločností nedosiahli percentuálnu hodnotu EBITDA stanovenú v rámci ich cieľov na tento rok.

Z výsledkov dosiahnutých v roku 2007 a prognóz na rok 2008, ktoré spoločnosti predložili, vyplýva, že všetkých šesť príjemcov pomoci dosahuje čoraz väčší rast výnosov a zlepšenia v oblasti ziskovosti. Mimoriadnu výzvu predstavujú veľké zmeny ziskovosti (od straty k zisku), ktoré sa očakávajú v spoločnostiach ArcelorMittal Hunedoara a Mechel Campia Turzii. Pokiaľ ide o test Európskej komisie týkajúci sa životaschopnosti, všetky spoločnosti

očakávajú, že v roku 2008 splnia kritérium EBIT, ale len dve z nich, ArcelorMittal Galati a TMK Resita, predpokladajú, že splnia kritérium EBITDA. V záujme prekonania neistoty zaznamenatej na trhoch bude preto v roku 2008 potrebné zvýšiť úsilie zamerané na udržateľné zlepšovanie efektívnosti.

Napriek potenciálnemu zlepšeniu, ktoré príjemcovia pomoci očakávajú v prvej polovici roka 2008, možno trvalo udržateľnú životaschopnosť dosiahnuť, len ak všetky spoločnosti zintenzívnia svoje úsilie, najmä v súvislosti s uskutočňovaním stratégií znižovania nákladov a vypracovávaním koherentných stratégií pre budúcnosť.

Komisia pripomína, že v ustanoveniach protokolu k zmluve o pristúpení s Rumunskom sa jasne stanovuje, že na reštrukturalizáciu sa neposkytne žiadna ďalšia pomoc. Akákoľvek ďalšia pomoc na reštrukturalizáciu by bola preto nezlučiteľná s príslušnými ustanoveniami. V prípade nedodržania podmienok vzťahujúcich sa na už udelenú štátnu pomoc, konkrétne nedodržania kritérií Európskej komisie týkajúcich sa životaschopnosti, Komisia prijme nevyhnutné opatrenia, aby takúto pomoc získala späť.